

Woningbouw in Vasse (gemeente Tubbergen)

Steenbrei III

Ecologisch onderzoek

projectnr. 201194

revisie 01

8 juni 2011

Opdrachtgever

Gemeente Tubbergen

Postbus 30

7650 AA Tubbergen

datum vrijgave

08-06-2011

beschrijving

revisie 00

goedkeuring

M.E. Leenen - Rijnerse

vrijgave

H. Jacobs

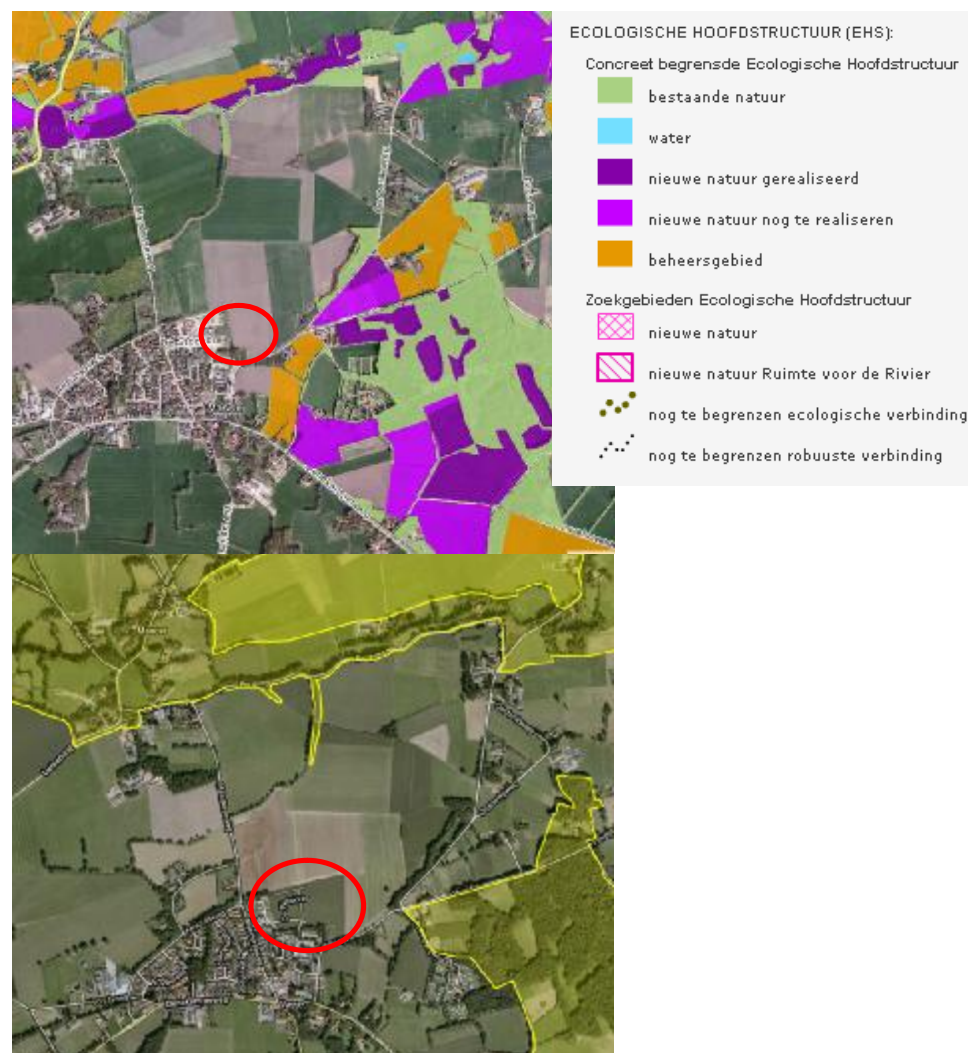
	Inhoud	Blz.
1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	3
1.3	Werkwijze	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Gebiedsbeschrijving	5
2.1	Resultaten bureaustudie	5
2.2	Beschrijving Natura 2000-gebied Springendal en Dal van Mosbeek	5
2.3	Beschrijving plangebied	7
3	Effectbeschrijving	10
3.1	Beschrijving ingreep	10
3.2	Effecten op beschermde soorten (tabel 2 en 3)	10
3.3	Effecten op het Natura 2000-gebied	11
4	Conclusies, aanbevelingen en vervolgstappen	13
4.1	Aanbevelingen	13
4.2	Vervolgstappen	13
4.3	Voorbehoud	13
	Geraadpleegde literatuur	14
	Bijlagen	15
	Bijlage 1: Natuurwetgeving	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Tubbergen wil in het noordoosten van Vasse een nieuwe woonwijk uitbreiden met woningen. Om dit mogelijk te maken moet een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld. Hiervoor dient een ruimtelijke onderbouwing te worden opgesteld en de uitvoering van de daarbij behorende onderzoeken.

Het plangebied in Vasse ligt tussen de Steenbri, Watervoor en de Hooijdijk in (zie onderstaande kaart).

Figuur 1: Ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van het Natura 2000 gebied (gele vlakken) in het onderste figuur en de EHS (licht groen) in de bovenste figuur (Bron: provincie Overijssel)

Het terrein ligt niet in een gebied dat is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Omdat de EHS wetgeving geen externe werking kent, is toetsing van werkzaamheden in het plangebied op mogelijke effecten op dit EHS gebied niet noodzakelijk.

Toetsing aan de Natuurbeschermingswet '98 is wel nodig, aangezien het plangebied op nog geen 300 meter van het Natura 2000 gebied Springendal en Dal van Mosbeek ligt. De werkzaamheden kunnen mogelijk een effect hebben op dit Habitatrichtlijngebied.

Een onderzoek naar de effecten op beschermde soorten conform de Flora- en faunawet is altijd noodzakelijk. In de Flora- en faunawet wordt de bescherming van een groot aantal inheemse plant- en diersoorten geregeld. Het bouwen van woningen op het beschreven plangebied valt onder het begrip 'ruimtelijke ontwikkeling' uit de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet voor algemene soorten (tabel 1 soorten, voor toelichting zie bijlage 1). Als er andere (minder algemene soorten en broedvogels) voorkomen is het noodzakelijk om te bepalen of deze schade ondervinden door de wijzigingen in het gebruik van het gebied. Optredende schade kan vaak door maatregelen (bijvoorbeeld planning van de werkzaamheden) worden voorkomen of verminderd. Voor de restschade is een ontheffing noodzakelijk.

Om vast te stellen of de voorgenomen plannen strijdig zijn met het beschermingsregime de Flora- en faunawet is dit onderzoek naar beschermde natuurwaarden uitgevoerd.

1.2 Doel

Het doel van het voorliggende onderzoek is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de huidige Natuurbeschermingswet '98 en de Flora- en faunawet.

1.3 Werkwijze

Het onderzoek naar natuurwaarden is gericht op inhoudelijke beantwoording van de volgende vragen:

1. Voor welke waarden is het Natura 2000-gebied aangewezen?
2. Welke invloed hebben de voorgenomen werkzaamheden op deze waarden?
3. Als er sprake is van mogelijk negatieve effecten, op welke wijze kunnen deze effecten dan zoveel mogelijk worden voorkomen.
4. Welke strenger beschermde soorten komen in en rondom het plangebied voor?
5. Welke invloed hebben de voorgenomen werkzaamheden op de beschermde soorten?
6. Als het duurzaam voortbestaan van strikt beschermde soorten in gevaar komt, op welke wijze kan dit verzacht (mitigerende maatregelen) worden?

Om bovenstaande vragen te beantwoorden zijn de volgende stappen doorlopen.

Stap 1. Bureaustudie

Op basis van literatuuronderzoek en verspreidingsatlassen is nagegaan of er wettelijk beschermde planten- of diersoorten op en rondom het plangebied voorkomen. Bij het Natuurloket is gecontroleerd of aanvullende (actuele) gegevens verkregen kunnen worden. Via het ministerie van LNV zijn gegevens over het Natura 2000-gebied verzameld.

Stap 2. Veldbezoek

Na de bureaustudie is de huidige situatie ter plekke beoordeeld door een ecooloog. Hierbij is, op basis van de gegevens van de bureaustudie, beoordeeld voor welke soorten het

plangebied daadwerkelijk een geschikt leefgebied vormt en daarmee welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen.

Stap 3. Effectenonderzoek

Op basis van de beschrijving van de voorgenomen ingreep en de verzamelde gegevens van stap 1 en 2 zijn de (mogelijke) effecten (vernietiging, verstoring, versnippering) op het Natura 2000-gebied en de verwachte beschermde soorten en natuurwaarden beschreven. Voor de verwachte negatieve effecten op de beschermde soorten worden mitigerende maatregelen voorgesteld.

Stap 4. Conclusies en advies met betrekking tot te nemen vervolgstappen

Op basis van stap 1 tot en met 3 zijn conclusies getrokken met betrekking tot eventuele knelpunten ten opzichte van het beschermingsregiem van het Natura 2000-gebied. Daarnaast is vastgesteld of er sprake is van overtredingen van verbodsbepalingen zoals genoemd in de Flora- en faunawet art. 8 tot en met 12. De eventueel te nemen vervolgstappen worden aangegeven.

1.4 Leeswijzer

Het eerste hoofdstuk behandelt de aanleiding, het wettelijke kader, het doel en de werkwijze van dit ecologisch onderzoek. In het tweede hoofdstuk wordt een beschrijving van het plangebied gegeven en worden de verwachte beschermde soorten behandeld. Het derde hoofdstuk behandelt de te verwachten effecten van de werkzaamheden op de beschermde soorten en het Natura 2000-gebied. De conclusies en de te nemen vervolgstappen worden in het vierde en laatste hoofdstuk behandeld. In de bijlagen is een samenvatting van de Nederlandse natuurwetgeving te vinden.

2 Gebiedsbeschrijving

Om een goed beeld te krijgen van het gebied is een bureaustudie uitgevoerd en daarna is doormiddel van een veldbezoek gekeken of de bevindingen vanuit de bureaustudie daadwerkelijk toepasbaar zijn in het kleinere plangebied.

2.1 Resultaten bureaustudie

Het plangebied aan de noordostrand van Vasse ligt in het kilometerhok x:253/y:495. Dit kilometerhok is niet goed onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten. Alleen voor de vaatplanten is een goed onderzoek uitgevoerd, waaruit blijkt dat er in dit kilometerhok 2 vaatplant voorkomen uit tabel 1 van de flora- en faunawet. Verder zijn 3 zoogdieren van tabel 2/3 waargenomen en 1 ongewervelde van tabel 2/3 van de Flora- en faunawet.

De Vasserheide is het natuurgebied, welke behoort tot het Natura 2000 gebied, dat op circa 300 meter afstand van het plangebied aflight. Op de Vasserheide komen diverse muizensoorten voor zoals de Bosspitsmuis en Rosse Woelmuis. Verder staan er Jeneverbessen in het gebied volgens waarneming.nl.

Op de site van de gemeente staat aangegeven dat in het Dal van Mosbeek, dat op circa 450 meter van het plangebied ligt, het Vliegend Hert, de Kamsalamander en de Kleine Modderkruiper is waargenomen. Deze waarneming van het Vliegend Hert sluit aan bij de gegevens van het natuurloket, die aangeven dat er 1 ongewervelde van tabel 2/3 van de Flora- en faunawet is waargenomen in dat kilometerhok.

2.2 Beschrijving Natura 2000-gebied Springendal en Dal van Mosbeek

Het gebied Springendal en Dal van de Mosbeek ligt op de stuwwal van Ootmarsum in Noordoost-Twente. Het is belangrijk vanwege de aanwezigheid van kalkmoerassen, beekbegeleidende bossen en het voorkomen van Beekprik en Vliegend hert (*Lucanus cervus*). Vochtige en droge heiden, heischrale graslanden, Jeneverbesstruwelen, bronnen en beekdalgraslanden maken het beeld compleet.

Langs de Hazelbekke, Mosbeek en Springendalse beek staan bronbossen en liggen de beekbegeleidende graslanden die bestaan uit orchideeënrijke Veldrushooilanden en kleine zeggengemeenschappen. In de Springendalse beek zelf komt de Beekprik voor en in de Mosbeek is de Kleine Modderkruiper aangetroffen. De molens van Frans en Bels langs de Mosbeek zijn al vele jaren een bekende broedplaats voor de Grote Gele Kwikstaart. In de grootste bronvijver op het Springendal komt Drijvende Waterweegbree voor, in een begroeiing waarin Gewoon Bronmos domineert.

Het brongebied van de Mosbeek neemt een unieke plaats in binnen het Natura 2000 netwerk. Hier bevindt zich een stroomhoogveentje met op een kleine oppervlakte een grote variatie aan vegetatietypen.

Grotere gebieden met *vochtige heide* liggen op de Manderheide, het Vassergrafveld en in het noordelijke deel van Paardenslenkte. Op een voormalige maisakker (de Strengen) verschenen verschillende soorten van natte en droge heide. Ook ontwikkelt zich hier een nieuw Jeneverbesstruweel, met zo'n 200 juveniele exemplaren van de Jeneverbes. Oudere *Jeneverbesstruwelen* vinden we op de Braamberg en Tutenberg, de Vasserheide, het

Ootmarsumer veld, de Manderheide en in het Springendal. *Droge heiden* met overgangen naar soortenrijke *heischrale graslanden* komen voor op de Vasserheide, de Manderheide, de Manderstreu en de Paardenslenkte. In Twente vormen deze droge gebiedsdelen het bolwerk van de Zandhagedis en de Hazelworm. De Cirkels van Jannink ontwikkelen zich naar heischraal grasland en droge heide.

In de westelijke uitloper van het Natura 2000 gebied leeft in het kleinschalige houtwallenlandschap van de Mandermaten de enige Twentse populatie van het Vliegend Hert. De oude houtwallen vormen het leefgebied voor deze soort. De Kamsalamander is bekend van enkele poelen in de Manderstreu. De (voor een deel oude) bossen in het Natura 2000 gebied zijn bijzonder rijk aan spechten, waarbij vooral het talrijke optreden van de Kleine Bonte Specht opvalt. Andere karakteristieke soorten zijn Wespendif, Havik, Fluitier en Appelvink. Geregeld worden raven opgemerkt, maar of ze hier broeden, is de vraag.

Het gebied is aangemeld als speciale beschermingszone in het kader van de Europese Habitatrichtlijn (HR). Conform de HR worden gebieden aangewezen voor natuurwaarden die specifiek zijn voor Europa of waarvan het zwaartepunt van de verspreiding op Europees grondgebied ligt.

Het Habitatrichtlijngebied Springendal en Dal van Mosbeek is aangewezen vanwege het voorkomen van tien verschillende habitattypen (= vegetatietypen) en 4 verschillende soorten. De betreffende habitattypen en soorten zijn weergegeven in tabel 1 en komen uit het ontwerp-aanwijzingsbesluit.

Tabel 1: kwalificerende habitattypen en - soorten

* = prioritair habitatype

Habitatnummer	Habitatype	Doelstelling Oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Kernopgave
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	=	>	5,06 W
H4030	Droge heiden	>	>	
H5130	Jeneverbesstruwelen	>	>	
H6230	Heischrale graslanden	>	=	5,06 W
H6410	Blauwgraslanden	>	>	5,06 W
H7140A	Overgangs- en trilvenen	>	>	5,03 W
H7230	Kalkmoerassen	>	>	5,03 W
H9120	Beuken - eikenbossen met Hulst	=	>	
H9190	Oude eikenbossen	=	=	
H91EOC	* Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	>	>	5,07 W

	Habitatsoort	Doelstelling omvang leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Doelstelling populatie	Kernopgave
1083	Vliegend Hert	>	=	=	
1096	Beekprik	>	>	>	5,02 W
1166	Kamsalamander	=	=	=	
1149	Kleine Modderkruiper	=	=	=	
1831	Drijvende Waterweegbree	=	=	=	

legenda:

= is behoud

> = uitbreiding/ verbetering

5,02 W = Herstel beeklopen met natuurlijke morfologie, dynamiek en waterkwaliteit, op landschapsschaal, o.a. t.b.v. gaffelbel H1037, beekprik H1096, rivierprik H1099, rivierdonderpad H1163
5,03 W = Herstel kwaliteit en uitbreiding areaal van kalkmoerassen H7230 en overgangs- en trilvenen (trilvenen) H7140_A, in mozaïek met schraalgraslanden.
5,06 W = Ontwikkelen van kleinschalige mozaïeken van heischrale graslanden *H6230 en blauwgraslanden H6410 met andere beekdalgraslanden en met vochtige heiden (hogere zandgronden) H4010_A op de beekdalflank t.b.v. herpetofauna en insecten.
5,07 W = Herstel kwaliteit en vergroting areaal vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen) *H91E0_B en (beekbegeleidende bossen) *H91E0_C en behoud leefgebied zeggekorfslak H1016.

Daarnaast is er een opgave voor de landschappelijke samenhang en interne compleetheid (Beekdalen). Dit houdt in dat de geprobeerd wordt om de functionele samenhang van de Natura 2000 gebieden met hun omgeving ten behoeve van duurzame instandhouding en ter vergroting van de algemene biodiversiteit te versterken. Onder andere door herstel natuurlijke waterstromen en –standen, zowel grondwater als oppervlaktewater van goede kwaliteit, en op termijn herstel van overstromingsdynamiek. Binnen de Natura 2000 gebieden herstel van gradiënten en mozaïeken van verschillende onderdelen met name t.b.v. kalkmoerassen, blauwgraslanden en vochtige alluviale bossen.

2.3 Beschrijving plangebied

Op 4 november is door een ecooloog van Oranjewoud een bezoek gebracht aan het terrein. Dit terrein grenst aan een nieuwbouwwijk en ligt aan een akker. Op een deel van het plangebied liggen bergen grond, waar ondertussen ruigtekruiden op zijn gaan groeien. Brandnetels, schijnkamille, zuring en diverse grassen groeien op en tussen de zandbergen. Ook bevindt er zich een Hazenhol, waar ten tijde van het veldbezoek een Haas uitvlucht als de ecooloog het holletje te dicht nadert. Ten zuiden van dit terrein is een Eikenlaan aanwezig, grenzend aan een bosje met Eik, Els en Hazelaar. Het oostelijk gedeelte van het plangebied en een randje in het noorden is momenteel in

Figuur 2: Detail van het plangebied (rode omlijning) met de al aanwezige groenstroken

gebruik als akker. Tussen de akker en het ruige terrein aan de noordrand is een groenstrook aanwezig met pas geplante bomen (jonge Eiken). Deze staan tussen de grassen, Schijnkamille, Lijsterbes, Jonge Hulst en diverse grassen. Ook is een greppel gegraven, circa 2 meter breed, waar hoogstwaarschijnlijk de weg van de nieuwe woonwijk komt te lopen. Deze sluit namelijk al aan op een weg in de nieuwe woonwijk. Deze greppel sluit in het westen aan op een oude Eikenlaan. Daarnaast ligt in het zuiden van het plangebied een weide met grazende schapen.

Foto 1: de schaapsweide

Foto 2: de akkers met daarachter het plangebied, die aansluiten op de nieuwbouw huizen

Foto 3: De gegraven greppel, waar de weg komt welke aansluit op de oude Eikenlaan

Foto 4: Het deel van het plangebied met de bergen zand en de begroeiing op en tussen het zand.

Aanwezige soorten

Het terrein zelf is geschikt voor algemeen voorkomende muizen, Konijnen en Hazen. Voor vogels zijn er geen geschikte broedgelegenheden aanwezig. De randen van het terrein en de Eikenlaan zijn daarentegen wel zeer geschikt voor broedvogels. Ook kunnen vleermuizen goed foerageren langs de Eikenlaan en het bosje. Verder zijn foeragerende Steenmarters, Wezels en Hermelijnen te verwachten langs en door de beschutting van het bosje.

Amfibieën, reptielen en vissen zijn door de afwezigheid van water niet te verwachten. Ook beschermde vaatplanten zijn te verwachten op dit terrein en direct grenzend aan het terrein.

Voor vlinders en beschermde insecten is het biotoop ongeschikt. Deze zijn dus niet aanwezig.

3 Effectbeschrijving

3.1 Beschrijving ingreep

Op het plangebied worden nieuwe woningen gebouwd. Hiervoor dienen grondwerkzaamheden te worden uitgevoerd, waarna de woningen worden gebouwd. De spaarzaam aanwezige vegetatie dient hiervoor te worden verwijderd.

Tijdens de bouw wordt materiaal aan- en afgevoerd. Dit vindt plaats over de bestaande wegen en het plangebied. Timmer- en graafwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd, welke tijdens daglicht plaats gaan vinden.

3.2 Effecten op beschermde soorten (tabel 2 en 3)

In deze paragraaf worden de effecten weergegeven van de bouw van woningen op de beschermde soorten (tabel 2 en 3 soorten) van de flora- en faunawet.

Vleermuizen

De groene lijnelementen, zoals de Eikenlaan en het bosje blijven intact, waardoor eventuele vleermuisroutes blijven bestaan. Vleermuizen die hier mogelijk voorkomen, zoals de Laatvlieger en de Gewone Dwergvleermuis zijn ongevoelig voor licht. Effecten door gebruik van licht speelt hier dus geen rol.

Vleermuizen kunnen zelfs positief beïnvloed worden door lijnelementen aan te leggen in de nieuwe woonwijk. Door bijvoorbeeld de Eikenlaan aan te vullen, ontstaan er meer lijnelementen waarlangs de vleermuizen kunnen foerageren.

De werkzaamheden voor de bouw van woningen leveren geen negatieve effecten op voor foeragerende vleermuizen. De werkzaamheden vinden bij daglicht plaats, terwijl vleermuizen bij schemering gaan foerageren. Bovendien zijn de eventueel voorkomende vleermuizen ongevoelig voor lichtverstoring.

Broedvogels

Rondom het plangebied, in de eikenlaan, het bosje en de struwelen, zijn geschikte broedgelegenheden aanwezig voor vogels. In het plangebied zelf zijn broedgelegenheden afwezig. Tijdens het broeden is het niet toegestaan dat de vogels verstoord worden. Werkzaamheden in het broedseizoen (circa half maart tot en met half juli) leidt tot verstoring van de broedende vogels als deze in een straal van circa 15 meter rondom de werkplek bevinden.

Door buiten het broedseizoen met de werkzaamheden te starten worden effecten op broedende vogels voorkomen. Wanneer tijdens het broedseizoen wordt gestart met de werkzaamheden, dient door een ecoloog het plangebied met een straal van circa 15 meter daaromheen te controleren op het voorkomen van broedende vogels. Als deze afwezig zijn, kunnen de werkzaamheden van start gaan.

Overige zoogdieren

De overige voorkomende foeragerende zoogdieren, zoals de Steenmarter, Hermelijn en Wezel hebben geen last van de werkzaamheden. De voorkomende muizen en Hazen zullen bij voldoende vluchtgelegenheid, uit het plangebied vluchten, wanneer de werkzaamheden zullen starten.

3.3 Effecten op het Natura 2000-gebied

Omdat het Natura 2000-gebied Springendal en Dal van Mosbeek op nog geen 300 meter afstand aanwezig is, moeten de effecten op het Natura 2000 gebied getoetst worden. Het bepalen van de effecten gaat doormiddel van de effectenindicator van het ministerie van LNV. Hierin staan de habitattypen en habitatsoorten afgezet tegen de storingsfactoren zoals verstoring door geluid, licht en ruimtebeslag. Hieronder is in de tabel weergegeven welke storingsfactoren een rol kunnen spelen bij woningbouw.

Storingsfactor	Oppervlakteverlies	Versnippering	Verontreiniging	Verdroging	Verstoring door geluid	Verstoring door licht	Verstoring door trilling	Optische verstoring	Verstoring door mechanische effecten
Vochtige heiden	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig
Droge heiden	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig
Jeneverbesstruwelen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig
*Heischrale graslanden	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig
Blauwgraslanden	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig
Overgangs- en trilvenen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig
Kalkmoerassen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig
Beuken-eikenbossen met hulst	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig
Oude eikenbossen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig
*Vochtige alluviale bossen	gevoelig	gevoelig	gevoelig	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig
Beekprik	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	gevoelig
Drijvende waterweegbree	onbekend	n.v.t.	onbekend	zeer gevoelig	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	gevoelig	gevoelig
Kamsalamander	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	gevoelig
Kleine modderkruiper	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	zeer gevoelig	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	zeer gevoelig
Vliegend hert	zeer gevoelig	zeer gevoelig	gevoelig	niet gevoelig	onbekend	onbekend	onbekend	gevoelig	niet gevoelig

Het plangebied voor woningbouw ligt niet in het Natura 2000-gebied. Hierdoor zijn de effecten, zoals oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging en optische verstoring storingsfactoren die in dit geval geen rol spelen. Het plangebied veroorzaakt ook geen versnippering van een netwerk van natuurgebieden en gaat niet dwars door een migratieroute heen.

Effecten tijdens de bouw

In de aanlegfase is verder vooral sprake van verstoring door geluid, licht, trillingen etc. Of effecten op de habitattypen en -soorten optreden is onbekend. Vanwege de afstand die er tussen zit, minimaal 250 meter is er een barrière tussen het plangebied en het Natura 2000 gebied.

De soorten die gevoelig zijn voor verdroging, leven verder van het plangebied af in de beken en in het Dal van Mosbeek. Eventuele ontwatering van het gebied heeft door de grotere afstand geen effect.

Effecten bij ingebruikname van de woningen

Als de woningen eenmaal in gebruik worden genomen, is er naast een permanente verandering in licht- en geluidsbelasting ook sprake van nevenactiviteiten zoals toenemende recreatie in de omgeving en toenemend wegverkeer. Door de ligging van de nieuwe woonwijk in de bebouwde kom en niet direct aan het Natura 2000-gebied heeft dit geen direct effect op de hoeveelheid recreanten. De meest interessante recreatieplekken liggen op meer dan 1,5 kilometer afstand, waardoor er eerst gereisd moet worden naar deze interessante gebieden. Bovendien zullen mensen maximaal 1 maal per week naar een natuurgebied afreizen om daar te recreëren.

Samenvatting: Er zijn geen significante effecten te verwachten op het Natura 2000 gebied.

4 Conclusies, aanbevelingen en vervolgstappen

De werkzaamheden voor het bouwen van woningen aan de noordoostkant van Vasse hebben geen negatief effect op beschermde soorten van de Flora- en faunawet en hebben geen negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Springendal en Dal van Mosbeek. Hierbij dient men zich wel te houden aan de voorgestelde aanbevelingen en de algemene zorgplicht, die hieronder worden beschreven.

4.1 Aanbevelingen

Ten aanzien van de flora- en faunawet wordt onderstaande aanbevolen:

- Bouwwerkzaamheden van de woningen opstarten buiten het broedseizoen.
- Indien het niet mogelijk is om de werkzaamheden buiten het broedseizoen op te starten, moet voordat de werkzaamheden beginnen het plangebied, inclusief een straal van circa 15 meter daaromheen, door een ecooloog onderzocht te worden op de aanwezigheid van broedende vogels. Als broedende vogels afwezig zijn, kunnen de werkzaamheden opgestart worden. Bij aanwezigheid van broedende vogels dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot na het uitvliegen van de jongen.
- Door groenstroken (lijnelementen) aan te leggen en deze aan te laten sluiten op de bestaande eikenlaan in het noordwesten en het eikenbosje in het zuiden van het plangebied, wordt de mogelijke vleermuisroute uitgebreid.

Daarnaast wijzen wij er wellicht ten overvloede op dat een ieder gehouden is aan de algemene zorgplicht (art. 2 Flora- en faunawet). Dat houdt in dat niet willens en wetens schade toe mag worden gebracht aan beschermde natuurwaarden.

Vanuit deze zorgplicht wordt aanbevolen om bij verwijdering van vegetatie in een richting te werken, zodat muizen, hazen en andere dieren de gelegenheid krijgen om te vluchten. Indien beschermde soorten van tabel 1 van de flora- en faunawet worden aangetroffen, moeten deze verplaatst worden naar een geschikt biotoop, dat intact blijft.

4.2 Vervolgstappen

Wanneer de aanbevelingen worden opgevolgd, zijn vervolgstappen niet noodzakelijk. Een ontheffing voor de Flora- en faunawet is niet nodig. Ook een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet '98 is niet nodig.

4.3 Voorbehoud

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op beperkte inventarisatiegegevens van derden, een veldbezoek en literatuuronderzoek. Deze gegevens geven geen garantie dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden geen (andere) beschermde soorten worden waargenomen. Natuur is vaak verrassend. Om de risico's zo veel mogelijk te verkleinen wordt aanbevolen om vlak voordat de werkzaamheden beginnen, het terrein te controleren op de aanwezigheid van (andere) beschermde soorten.

Geraadpleegde literatuur

Broekhuizen S., Hoekstra, B., Laar V. van, Smeenk C., Thissen J.B.M., 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht

SOVON, Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen en verandering.

www.natuurloket.nl

provincie.overijssel.nl

www.sovon.nl

www.vzz.nl

www.waarneming.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving

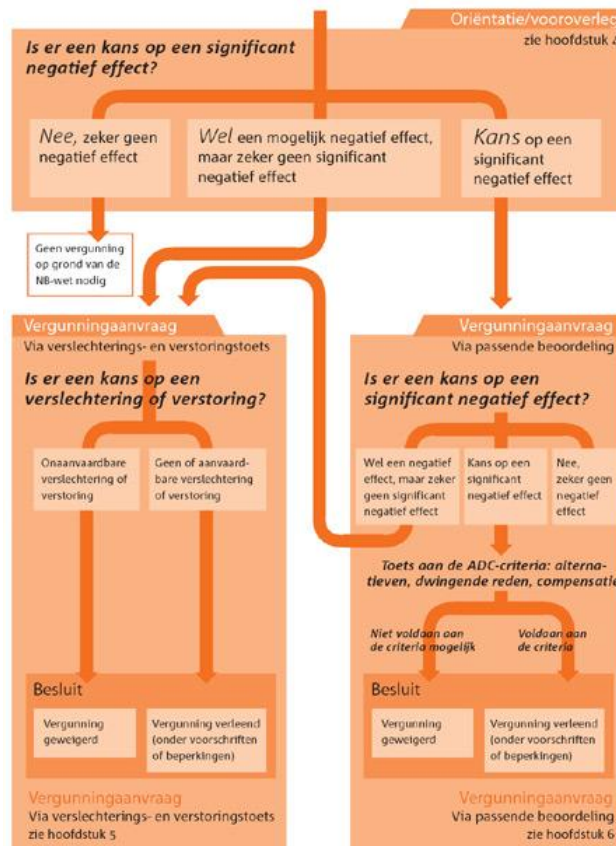
De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. Voor het plangebied in Vasse is de gebiedsbescherming en de soortbescherming van belang. Deze soortbescherming valt onder de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming onder de Natuurbeschermingswet '98.

Natuurbeschermingswet '98

De gebiedsbescherming omvat de beschermde natuurmonumenten (aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet) en gebieden, aangewezen in het kader van de Vogel- en/of de Habitatrictlijn (Natura 2000, een soort ecologisch netwerk op Europese schaal).

De bescherming van de Natura 2000 is sinds 1 oktober 2005 geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998. Op dit moment vallen de Habitatrictlijngebieden, waarvoor nog geen aanwijzingsbesluit aanwezig is, op grond van jurisprudentie nog onder de rechtstreekse werking van de Habitatrictlijn. De VR (Vogelrichtlijn)gebieden zijn in 2000/2003 wel formeel aangewezen en vallen derhalve onder de Nbwet 1998.

Project of handeling

Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de natuurwaarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied. Als er effecten op de specifieke waarden in het gebied zijn te verwachten zijn de werkzaamheden vergunningplichtig in het kader van de Nbwet '98 (zie onderstaande figuur).

Figuur: afwegingskader NBwet '98 (bron: min. LNV)NB'98

Flora- en faunawet

De soortbescherming is opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen SBZ welke zijn vermeld in bijlage IV. De wet regelt de bescherming van de opgenomen soorten tegen plukken, uitsteken, opsporen, verstoren, doden en vervoeren. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent op zich geen externe werking, maar voor enkele soorten worden de begrippen in de Flora- en faunawet ruimer uitgelegd, bijvoorbeeld voor vleermuizen. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied.

In het kader van de Flora en faunawet wordt een groot scala aan dier- en plantensoorten beschermd. De aanvankelijke ruime bescherming van een grote groep gewervelde dieren (o.a. zoogdieren en vogels) en een beperkte groep ongewervelden (o.a. enkele vlindersoorten en libellensoorten) in Nederland is met ingang van het nieuwe Vrijstellingenbesluit¹ genuanceerd. Op basis van dit besluit zijn vier categorieën beschermde soorten te onderscheiden, gegroepeerd in drie tabellen.

Tabel 1. Algemeen voorkomende soorten, waarvoor een vrijstelling geldt voor overtredingen van artikel 8 t/m 12 bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik.

Tabel 2. Overige soorten, die minder algemeen voorkomen en veelal zeldzaam zijn of bedreigd. Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer gewerkt wordt met behulp van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. In deze categorie vallen ook alle vogelsoorten. De vrijstelling is alleen van toepassing op werkzaamheden als 'bestendig beheer en onderhoud', 'bestendig gebruik' of 'ruimtelijke ontwikkeling en inrichting'. Wanneer niet volgens een dergelijke gedragscode wordt gewerkt of als het andere ingrepen betreft, is een ontheffing nodig. De ontheffing voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Zonder gedragscode vallen broedvogels niet hieronder, maar onder het zwaardere toetsingsregiem, genoemd onder 3.

Tabel 3. Soorten van bijlage IV HR/bijlage I AMvB die zeldzaam en veelal bedreigd zijn. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor werkzaamheden in het kader van 'bestendig beheer en onderhoud' en 'bestendig gebruik' als gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode. Als het andere werkzaamheden betreft of als niet gewerkt wordt conform een gedragscode moet voor deze soorten een ontheffing worden aangevraagd. Voor deze soorten geldt een streng toetsingskader waarbij moet worden aangetoond dat er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang, er geen alternatieven zijn en de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

1. Besluit van 10 september 2004, houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen. Dit besluit is sinds eind februari 2005 van kracht.